

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 47 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 650) zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”.

Procedowany projekt zastąpi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą (Dz. U. Nr 164, poz. 1307), wydane na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, z późn. zm.).

Zgodnie z treścią nowego upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 47 ust. 3 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących albo kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.

Niniejszy projekt rozporządzenia powtarza rozwiązania określone w zastępowanym rozporządzeniu z jedną zmianą dotyczącą wysokości ryczałtu na pokrycie części kosztów utrzymania i zakwaterowania, a w przypadku nauczycieli skierowanych w celu wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, także na pokrycie kosztów składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, Fundusz Pracy oraz dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1938, z późn. zm.), lub na pokrycie kosztów polisy ubezpieczenia zdrowotnego odpowiadającej zakresowi dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nauczyciel został skierowany do państwa niebędącego państwem

członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

W zastępowanym rozporządzeniu wysokość ryczałtu wynosi 250% dodatku zagranicznego bazowego dla państwa, do którego nauczyciel został skierowany lub delegowany, obliczonego zgodnie z przepisami w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej. Zmiana w procedowanym projekcie polega na zwiększeniu wysokości ryczałtu do 275% dodatku zagranicznego oraz zróżnicowaniu jego wysokości, w zależności od państwa skierowania nauczyciela. W przypadku państw pozaeuropejskich wysokość ryczałtu będzie wynosiła 285% dodatku zagranicznego.

Proponowane rozwiązanie wynika ze wzrostu realnych kosztów życia w państwach, do których kierowani są nauczyciele, co od kilku lat jest monitorowane przez jednostkę kierującą – Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą. Zróżnicowanie wysokości ryczałtu w zależności od miejsca skierowania, ma z kolei zachęcać nauczycieli do podejmowania pracy w miejscach odległych od Polski, w których nie ma innej możliwości zapewnienia wspomaganie nauczania języka polskiego wśród zamieszkałych tam Polaków.

Rozróżnienie państw jako europejskich i pozaeuropejskich jest rozwiązaniem przyjętym w aktach wykonawczych wydanych przez Ministra Finansów¹ oraz Ministra Sportu i Turystyki². Przy interpretacji ww. określeń należy brać pod uwagę położenie geograficzne danego państwa do którego kierowany jest nauczyciel. Przy czym, przy rozgraniczaniu terytoriów poszczególnych państw należących jednocześnie do Europy i innych kontynentów, należy uwzględnić granice poszczególnych kontynentów przyjmowane przez Międzynarodową Unię Geograficzną.

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 kwietnia 2013 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 511) i Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia na rzecz klientów w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (Dz. U. poz. 510 z późn. zm.),

² Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie wysokości składki na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (Dz. U. poz. 1900).

Kierowanie lub delegowanie nauczycieli do pracy za granicą w celu, wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, jest ważnym narzędziem realizowanej przez państwo polskie polityki wspierania Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, w szczególności Polaków zamieszkujących miejsca masowych, historycznych zsyłek, dlatego należy zapewnić możliwie najdogodniejsze warunki do realizacji tego zadania.

Rozporządzenie wejdzie w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, ponieważ nie wprowadza zasadniczych zmian w stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia, dlatego też, nie ma potrzeby zapewnienia odpowiedniego czasu na dostosowanie się do nowych regulacji prawnych przez podmioty, których dotyczy projektowane rozporządzenie. Zaproponowana data wejścia w życie jest podyktowana ważnym interesem publicznym, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Nauczycielom skierowanym do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2018/2019 i latach następnych przyznaje się świadczenia w zakresie i na warunkach określonych niniejszym rozporządzeniem. Nauczyciele skierowani do pracy za granicą w celu wspomaganie nauczania historii, geografii i języka polskiego wśród Polonii w roku szkolnym 2017/2018 i latach wcześniejszych, zachowują prawo do przyznanych świadczeń do zakończenia okresu, na który zostały przyznane.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 , z późn. zm.).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.